

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi božičnih praznikov izide prahodnji list v sredo.

V Ljubljani 24. decembra.

—r.— Zopet praznujemo božične praznike. Po celem olikanej zemlji vlada te dneve mir mej narodi, in strasti potihnejo! Tudi naši politični boji ponehali so za nekaj dnij, in poslanci povrnili so se k svojim rodbinam, da se odpočijejo silovitega borenja — z besedami, katere so le prerade prazne bile. Kakor sklone trgovca konec leta svoje knjige, ter preračuni, koliko sadov da mu je prinesel mej letom preliti znoj, tako velja tudi v političnem življenju običaj, da napravljajo stranke konec leta politično svojo bilanco, da preračunijo, koliko da so v pretečenem letu s politično svojo delavnostjo dosegle.

In kakor se kupec, kojemu sta v redu knjiga in blagajnica, upapoln ozira v leto prihodnje, tako pričakuje tudi politična stranka zavestno in polna poguma bojov prihodnjega leta, če jej na meji pretečenega leta politična bilanca kaže, da so vidni uspehi njenega truda!

Ako ozremo se mi Slovenci po letu, katero se bliža k zatonu, ako pretehtujemo plovce, koje smo v tem letu spravili s polja političnega svojega delovanja, ne govorili bi resnice, če bi trdili, da smo dosegli ponosnih rezultatov. Naša bilanca je ponižna in neznamenita je tudi žetev, ki smo jo spravili v svoje shrambe. Še vedno smo se morali hudo bojevati za vsakdanji svoj politični kruh, in še vedno smo morali orati trdo ledino, ki tudi dobro obdelana le prerada rodi trnje in osat. Vlada pustila je svoje solnce sijati na nas, ter pri tem bila vsaj toliko pravična, da je poskušala ali vsaj dobro voljo imela, da bi to

svoje solnce regulirala tako, da bi nam Slovencem njega žarki ravno tako gorko sijali, kakor so uže od nekedaj sijali na Nemce in slovanske renegate. Volja je bila dobra, ali kaj se hoče, da zo vladni zastopniki po posameznih kronovinah različni, da so uradniki še vedno protivladni in da se po različnih uradih vlade program; pravico vsem rodovom jednako deliti, različno tolmači!

No, konečno smo mi Slovenci z malim zadovoljni in vsaka bilka, koja nam požene na političnih tratinah, razradosti nas, kakor da bi nam ne bila pognala samo tenka bilka, temveč orjašk dob! Naš napredek nij bil mogočen v letu preteklem, a napredovali smo pa vender! Če se ozremo po luknastej vrsti svojih političnih nasprotikov, postala je tanka in marsikaterega nemškega bojnika zadela je smrtna pušica, da nam nikedar več ne bode nasprotoval na političnem polju! Mnogo jih je moralo prijeti za popotno palico, ter odriniti čez slovenske gore, in mi se ziblujemo v sladkih upih, da se nikedar več ne povrnejo! Od posameznih slovenskih renegatov in v deželo prisvalkanih Nemcev odvisna nij našega naroda prihodnjost. Ali če takih elementov v deželi nij, potem je zrak čistejši, in ker je v čistem zraku dihati zdravju jako koristno, tako hvalimo z vso pravico večnega Boga, da nam je odvzel te gospode, ter jih presadil na nemška tla, kjer naj rastejo kakor hočejo.

Tudi slovensko uradovanje napredovalo je nekoliko. In da si nas ekscelenca Waser še vedno ne ljubi, moral se bode počasi venderle upogniti, ter v nadsodnijskem svojem okrožji upeljati slovenske tiskovine, ki se uže tiskajo sedaj. Gospod nadsodnijski prezident moral si bode svoje živce nekoliko poostri, ker napočili bodo časi, v katerih ne

bode smel nervozen postajati zaradi vsacega najmanjšega slovenskega protokolčka!

Največji napredek pa je ta, da so se koncem leta pričeli rahlo gibati koroški Slovenci, ki so ravnokar zahtevali, da se jim vpelje narodna ljudska šola. Po novem letu dobili bodo tudi svoje glasilo, katero bode prezaslužna družba sv. Mohorja izdavalna. Da bi se z njim preplula vsaka slovenska vas v Gorotanu, da bi se ondu zopet oživela slovenstva zavest in moč nekdanja!

Tako se je zgodilo, da se oziramo z upi v leto prihodnje, v katerem bodemo vsekako več dosegli, kot smo dosegli v letu preteklem.

Fakcijska opozicija!

Pred nekoliko davi sprejel je v avdienci presvitli naš vladar deputacijo tržaško, katera mu je izročila adresu, ter ga prosila, da bi blagovolil pospeševati interese tržaškega mesta. Cesar bil je prijazen z deputacijo, ter jej obljubil, da bode z vladarsko svojo pozornostjo čuval nad interesi tržaškega emporija. Vlada pa se je pri tem izrazil, da prav močno obžaluje, da sedanji državni poslanci tržaškega mesta vladi napravljajo samo fakcijsko opozicijo. V teku razgovora naglašalo je Njihovo veličanstvo še jednokrat, da močno obžaluje to postopanje tržaških poslancev, ki so sami fakcijski opONENTI sedanjej vladi.

„Neue freie Presse“, ki svetu s kislim obrazom poroča o teh carjevih besedah, dostavlja, da niti jeden trenutek ne dvomi, da se te besede svitlega cesarja ne obračajo samo proti poslancem tržaškim, ki pripadajo k najkonservativnejšemu krilu leve, temveč v prvej vrsti tudi proti celem takozvanej združeni le-

Listek.

Lov na tigra.

Rusko spisal A. Maksimov.

II.

Trnek.

(Konec.)

— Na drevo, hitro! kriknil mi je Pregonov, hiteč basati svojo puško, a bilo je uže prepozno. Tiger približal se je nama z velikanskimi, strašnimi skoki.

Brezzavesten zagnal sem se k najbližjemu dobu ter tresoč se zagrabil za prvo vejo, popustivši puško prav pri drevesu; hotel sem se privzdigniti, a nijsem mogel: moči moje bile so paralizovane; v očeh se mi je stemnelo, po životu stresel me je mraz in strah. . . Zdelo se mi je, da bodem čez sekundo uže v oblasti grozne zverine in strah,

nepremagljiv strah, objel je vse moje bitje, vzeml mi sposobnost dvigniti se; vsaka sekunda zdela se mi je dolgo, mučno leto. Zbravši naposled vse svoje sile, povzdignil sem se na oslabeledih rokah in zlezal na drevo v trenutku, ko je bil tiger od mene vsega kakih dvajset korakov, v oddaljenosti dveh skokov. Bil sem tako ob vse moči, da sem se komaj držal na drevesu; silni mraz jel me je pretresavati. . . Ozlobljena od neuspeha, udarila je zver srdito s tace po drevesu ter se zagnala na Pregonova; ta bil je še le pri drevesu, ko ga je tiger skoro dosegel. Spoznal sem z grozo, da mu je smrt gotova. . . Še sekundo, zdelo se mi je, in končal je svoje življenje. Postalo mi je neznosno strašno; čakal sem katastrofe z ostro boleščjo v srci. . .

Tiger naredil je zadnji orjaški skok; prvi trenutek zdelo se mi je, da je Pregonov zmet; a ko sem ostreje pogledal, videl sem, da je

nepoškodovan in da se je krepko prijel za debelo vejo. . . Zver ga je zgrešila; nij dovelj preračunila sile svojega skoka in pala s prsmi mej dva doba, rastoča podobno vilam iz jedne korenine. Nekoliko sekund ostala je trdno zagozdena; z besnim rujojenjem bil je tiger v teh slučajnih stiskah na vse strani ter obderal z drevja skorjo s svojimi mogočnimi kremplji. Pregonov uporabil je te sekunde in se urno privzdignil na dob.

Nazadnje se je Tiger osvobodil ter se zagnal z groznim rujojenjem na dob, kakor bi ga hotel izrjavati, samo da bi dobil v svoje kremplje ljutega sovražnika. Za prvim brezumnim napadom, sledil je drugi, tretji; nazadnje, uvidevši svojo nezmožnost zlomiti stoletno drevo, šla je zver od doba proč, legla na travo in si jela lizati rano. . . Nij bilo sumnje, da se je tiger odločil potrpežljivo čakati toliko časa, da naji prisilijo okolnosti

vici. In to je gola istina! Kakor žarek mrzle vode, treščila bode cesarjeva beseda na ušesa zbeganim levičarjem. Koliko hrupa in krika vriščalo je še ravnokar, in kako so trobili na vse štiri strani svetovne, da je levica v znanej debati o avstrijskeje deželjskeje banki moralčno premagala desnico, ter razdrobila ministerstvo in pred vsem finančnega ministra Dunajevskega! „Wiener allgemeine Zeitung“, organ vedno lažnega ministerskega kandidata gospoda Plenerja, vedela je še celo izza kulis povedati, da se je pozicija grofa Taaffeja na dvoru omajala, in da bode cesar takoj, ko se povrne iz Ogerske, odpustil svoje dosedanje ministerstvo. Žurnalistika „zjedinjene“ levice potisnila je torej na prav netakten način osobo cesarjevo v politično diskusijo, in pisarilo se je tako, kakor bi ti gospodje zrlji v najglobokejše kote vladarjevega srca!

Ali kako drugače je vse prišlo, kot so levičarski ustavoverci pričakovali. Grof Taaffe je še denes minister in videti je da ga solnce cesarjeve milosti obseva, in da uživa v polnej meri zaupanje vladarjevo! Združena levica kultivirala je zadnje čase samo parlamentarni škandal, in težko bi se dobil konstitucionalen vladar, ki bi take razsajalce počastil s svojim zaupanjem. Cesar Fran Josip je vzor konstitucionalnega vladarja in kot tak stal je vedno nad strankami in nikedar se nij vtikal v parlamentarne boje in politične diskusije. Pač daleč zagaziti so morali naši levičarji, če se je konečno še celo tak vladar odločil, da je javno stigmatiziral tiste zjedinjene kričače, ki se tudi imenujejo zjedinjeno levico v našem parlamentu. Radovedni pa smo, kaj bode zdaj počel naš baron Depretis. Bog zna, ali je uže na potu demisija tega fakičjeznega oponenta?!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. decembra.

Veliko senzacijo napravile so besede **cesarjeve**, katere je govoril tržaskoj deputaciji. Z besedami, ki jih je govoril vladar tržaskoj deputaciji, da namreč ne delajo vladi le navadne, marveč fakičjezno opozicijo, zadeta je vsa levica in to priznava celo „N. fr. Pr.“ Morda te besede vladarjeve prepričajo levičarje, da za nje nij na tej poti, katero so zdaj nastopili, rešitve!

Vnanje države.

Kakor se iz **Petrograda** poroča, razširjena je v vladnih krogih misel, da se mora razrušiti berlinska pogodba. Rusija je odločno zato, da se konec stori turškemu vladarstvu v Evropi.

Razmere mej Avstrijo in **Rumunijo** so vedno bolj napete. Poroča se zdaj, da misli ministerski predsednik rumunski Bratianu odstopiti in to da bi bila safistakcija za Avstrijo. Naši ustavoverni listi s to vestjo nijso prav zadovoljni, ker mislijo, da bi potem mogel priti na to mesto minister, ki bi bil prijazen Rusiji.

V **Nemčiji** se vedno še nadaljujejo poganjanja z Vatikanom in kakor pričajo slednja poročila, bode konec teh pogajanj vender le ta, da bode vlada dovolila, da izpraznjena škofovska mesta zopet dobijo škofo. To bode torej konec dolgotrajnemu boju. Bismark se bode udal.

Mej **Grško** in Turčijo traje razpor dalje zaradi pošte, ker Turčija neče odpravljati grških korespondenc in se tudi trudi, da bi za to svoje počenje pridobila druge vlasti. Grška pa nasprotuje po svoje moči Turčiji. Grška vlada je po svojih zastopnikih izdala oklic na one prebivalce v Turčiji, ki so bili rojeni v Grškeje odstopljenih provincijah, naj se javijo, ali hote ostati turški podaniki ali postati grški. Javili so se večinoma, da hoté postati grški in tako so pod oblastjo grško sredi Turčije.

Dopisi.

Z Dunaja 21. decembra. [Izv. dop.] (Mizerija v dunajskih gledališčih. Cesar v gledališčih. Česko vseučilišče. Poslanec Pegovski. Popravek.) Jedna nesreča ne pride nikdar sama — pravi uže star pregovor. Zgorel je „ringtheater“, pokončanij je blizu 600 ljudij; koliko sto ljudij pa je prišlo ob svoje reditelje!

Prva groza je prestana, zdaj pa sledi druga — za gledališke ravnatelje, igralce, igralke, sto in sto osob, ki so si pri gledališčih služili svoj kruh, ter redili svoje rodbine. Uradi in policija preiskujejo sedaj vsako gledališče od spodaj do zgoraj. Prišla je naredba, da se ob nedeljah in praznicah popoludne ne sme več igrati, temveč samo na večer, dalje, da se število občinstva na polovice zniža, da se napravijo posebne stopnice in uhodi za slučajno nevarnost. Ako bi se naredbam v kratkem ne zadostilo, zapreti ima se dotično gledališče.

V nedeljo prišel je cesar na Dunaj. Velel si je natančno o požaru ringtheatra poročati. V ponedeljek obiskal je po dnevu opero, preiskal vse priprave, šel na vse galerije, ter ob belem dnevu dal razsvetliti gledališče, da vidi, je-li vse v redu. No, opera je varna! Cesar šel je tudi v dvorno gledališče, ter tudi tam vse preiskal, ter se prepričal, da je to gledališče nevarno. Zaprto je torej za jeden mesec, dotle imajo se izvršiti vse poprave.

V gledališča pa si nihče ne upa. V dvornem gledališču pripetil se je nečuvjen slučaj, da je isto, ki slovi v vsej Evropi, na jeden večer samo sto forintov skupilo; v „Karltheatru“ pa komaj trinajst forintov.

Morete si misliti, kak strah je zavladal mej gledališkimi podjetniki, mej gledališkim osebjem! Tisočinam ljudij grozi glad!

V šolski odbor gospodske zbornice prišel je 19. t. m. tudi minister Conrad. Razprava je tekla skoro dve uri o predlogu českega vseučilišča v Pragi. Govorili so o tem, je-li ima vlada ali zbornica pravico do naprave vseučilišča, ter tudi o tem ali je česko vseučilišče sploh potrebno. Česki poslanci so terjali, da se ima česko vseučilišče do božičnih praznikov v gospodskeje zbornici dovoliti, ker stvar se uže res neusmiljeno dolgo zavlakuje.

Kaj pa storé naši pari? Volili so pododbor 5 članov. Ti imajo stvar na vse strani pretehtati! Kdo pa je voljen v ta pododbor? Arneht, Hasner, Unger — najzagrizenejši ustavaki, Tomaschek — baje na pol konservativec in Helfert — jedin odločen prijatelj Čehom.

Česki narod je po pravici v strahu, kakšne bodo posledice takovega vladanja. Ali bi res uže ne bilo čas, da se ustavakom malo resne volje pokaže?

Kakor ste uže poročali, je poljski poslanec vit. Pegovski tudi postal žrtev požara v ringtheatru. A njega nij bilo moč agnoscirati. Sedaj ugibljejo, je-li mandat tega poslanca prost ali ne? Nekateri so mnenja, da se mora Pegovski pismeno povabiti (!!), da zadovolji poslaniškeje dolžnosti. Če tega v predpisanem obroku ne stori ter se ne opraviči, potem stoprv se ima njegov mandat smatrati za prost. Čudno to teorijo čitati je bilo v nekaterih dunajskih listih!

Na konci zadnjega mojega dopisa („Slov. Nar.“ od 22. dec. br. 291) vrinila se je mala pomota. Mestu: ko je tajnik „Slovenije“ prosil itd., mora se glasiti: Ko je blagajnik „Slovenije“ prosil itd.; ker je podpredsednik literarnega društva blagajniku „Slovenije“ se tako „moško“ odrezal. P.

Domače stvari.

— (Z Dunaja) se nam piše: 20. t. m. umrl je tukaj Leopold Schulz pl. Straznicki, c. kr. sekcijski svetovalec in referent za biblioteko in lepe umetnosti v naučnem ministerstvu po hudem štiriletnem bolehanji v 47. letu svojega življenja. Pokojni je bil sin

zlezti z drevja; odločil se je, kakor je bilo videti, maščevati se nad nama na vsak način, če bi tudi moral še tako dolgo čakati tega trenutka. Najin položaj bil je obupen; daleč od človeškega bivališča, nijsva se mogla nadejati tuje pomoči, a puški ostali sta v oblasti tigra. Bila sva razorožena; ostalo nama je jedino: spustiti se doli in stopiti z zverjo v rokopašni boj, ali pa umreti od glada na najinijh zračnih pozicijah.

— Vaše blagorodje, kriknil mi je najedenkrat Pregonov, ali imate puško pri sebi?

— Ne, odgovoril sem jaz, vrgel sem jo proč, ko sem lezel na drevo.

— Tudi jaz sem jo vrgel proč, samo da je daleč, kaka dva sežnja — ali je vaša blizu?

— Blizu, skoro pri korenini.

— Ali jo morete doseči?

— Ne.

— A treba dobiti jo — brez puške sva

propala, vaše blagorodje, jaz ga poznam, zdaj nikakor ne pojde proč, raztogotil se je silno...

— Postojte, vaše blagorodje, dejal je Pregonov po kratkem premišljevanji, jaz sem si nekaj izmislil: puške precej poloviva na trnik... Naredite trnik!

Pregonov snel je s sebe plateno srajco in jo jel razrezavati z nožem na dolge trakove: na to odlomil je drobno vejo ter privezal k njej iz trakov narejeno vrvico in na drugi konec vrvice privezal leseni kavelj. Posnemal sem ga ter naredil vrvico iz svojega robca.

— Bog blagoslovi! dejal je Pregonov, končavši svoje delo, ter vrgel svoj trnik, in skušal s kljuko prijeti za ramenico puške.

Tigru instinktivno dozdevalo se je o najinijem zvitem naklepu in z jednim orjaškim skokom približal se je k vrženemu trniku ter ga odtrgal z besnim renčanjem.

— Stojte, vaše blagorodje, to vam je zvita žival, — ne moreš jo tako hitro prekaniti, kriknil mi je Pregonov; jaz jo bom privabil k sebi, a vi mej tem skusite dobiti svojo puško... Z Bogom!

Pregonov spustil se je na spodnjo vejo, ter delal, kakor da hoče zlezti z doba; tiger zagnal se je k njemu z zamolknim renčanjem ter jel s tacami obderati skorjo na dobu, trudeč se doseči svojega nasprotnika. Pregonov privlekel je iz mošnjice kroglo, se hladnokrvno vpognil nad zverjo ter jej na vso moč zagnal v čelo košček svinca; za prvo kroglo peletela je druga in ravno tako dobro zadela potem tretja i. t. d. Tiger prišel je v skrajno razdraženost; po zraku odmevalo je njegovo divje, strašno rujojenje, kakor brezumen zaganjal se je na hrast, kakor da ga hoče izruvatij s koreninami, grizel je vanj z zobmi, ter bil ob njega s svojim dolgim gibčnim repom. Neko-

znanega šolnika in matematika Schulza pl. Straznickega, ki je svoje dni tudi v Ljubljani služboval ter bil posebno dober prijatelj Čopov. Nadarjen človek in plemenit značaj, gojil je sekcijski svetovalec Schulz po očetovej tradiciji in zaradi svojih rodbinskih zvez (kajti bil je oženjen s Kranjico Natalijo baronico Grimšičevo) vedno posebne simpatije do Kranjske ter je v naučnem ministerstvu podpiral Kranjce, kjer jih je mogel.

— (Umrla Valentin Pleiweiss) bil je tudi častni meščan kraljevega grada Karlovca. Ob priliki njegove smrti izdalo je gradsko načelnštvo mrtvaški list, gospodu Gvidonu vitezu Pongratzu pa je pisalo tole sožalnico:

Dovljajuč Vašoj Velemožnosti sveobču bol i sučut ovogradskoga gradjanstva i žiteljstva nad smrću svoga začastnoga gradjanina i velikoga dobrotvora gospodina Valentina Pleiweissa, umoljavam Vašu Velemožnost, da blagoizvoli obiteljji preminuloga, ovomu gradu ne zaboravivoga i dičnoga pokojnika, ovu sveobču bol i sučut do znanja staviti, te ih ubaviestiti, da će dičnomu začastnomu gradjaninu slob. i kralj. grada Karlovca g. Valentinu Pleiweissu kao njegovomu velikomu prijatelju u ovom gradu, viečna uspomena živiti. Slava mu!

U Karlovcu dne 12. prosinca 1881.

Gradski načelnik: J. Štancer.

— (Nova vojašnica.) Te dni dobil je mestni magistrat od vojnega ministerstva odlok, v katerem isto odobri prostor na sv. Petra predmestji blizu železnice kot pripraven za vojašnico. Ob jednem določi, da se ima zidati vojašnica za pešce, a ne, kakor je mesto nameravalo, za dva bataljona, ampak za celi polk, to je za tri bataljone in štab. Še ta mesec bode mestni magistrat z lastniki potrebnih posestev sklenil kupne pogodbe. Zidati se bode začelo prihodnjo spomlad.

POZIV

obrnikom in rokodelcem, rudarjem, kmetovalcem in gozdarjem po Kranjskem, da se udeležijo Avstrijsko-ogrske razstave v Trstu.

Da se petstoletnica pridruženja Tržaškega mesta cesarske dinastiji praznuje, se bode osnovala od dne 1. avgusta do dne 15. novembra 1882. l. v tem mestu razstava kmetijskih in obrtnih proizvodov vseh kraljevin in dežel Avstrijsko-ogrske monarhije.

Kakor se razvida iz ukaza Njega ekselence gospoda ministra trgovinstva od 1. dne oktobra 1881. l. štev. 30986, je to podjetje z ozirom na zgodovinski povod, dalje s poli-

likokrati je poskočil kvišku in bil tako blizu Pregonovu, da sem se nehote tresel za življenje drznega lovca; ali ta, bilo je videti, zabaval se je z onemoglo jarostjo zverine ter, kakor doslej, nadaljeval krepko metati kroglo za kroglo v njeno široko čelo.

Uporabil sem ta originalni boj človeka s tigrom, previdno vrgel zopet trnik in srečno privlekel na dob svojo risanko. Vzdihi sem z olehčenjem in zgrabil za puško z nekako strastjo; čutil sem, da imam v roki jedino sidro rešitve in bal sem se zgubiti jo še jedenkrat.

Pregonov zapazil je precej moj uspeh ter se počasi potegnil nazaj na svojo pozicijo.

— Nu, dosti je, poigral si dovolj z menoj, dejal je veselo, pojdi in poigraj se sedaj malo z njih blagorodjem: tam bodeš bolje igral.

Nabasal sem urno puško, v nekakem ne-

tičnega in praktično-opravnega stališča ne le posebne podpore c. kr. vlade, ter tudi onih organov velevredno, kateri so postavno pozvani, da zastopajo interese trgovinstva in rokodelstva v Avstriji.

Trgovinska in obrtna zbornica, katerej se je po §. 4 pravil za Tržaško razstavo kot podružničnemu odboru naročilo skrbeti, da se udeleži tudi naša dežela razstave, je spoznavajoč važnost v omenjenem ukazu izraženih želj skušala osnovati poseben odbor, katerega nalog bi bil, delati na to, da se vredno in uspešno zastopajo proizvodi Kranjske pri Tržaški razstavi.

Ta podružnični odbor, sestavljen iz udov trgovinskega in obrtnega stanu, c. kr. kmetijske družbe, tehničnega in ribniškega društva v Ljubljani, ki je 19. dne dec. 1881. l. pričel svoje delovanje, vabi kmetovalce in gozdarje, obrtnike in rokodelce, kakor tudi rudarje najuljudneje, da se udeležijo Tržaške razstave in se obrača do vseh veljavnih mož po deželi, do občin in do domačih novin s prošnjo, naj delajo na to, da bode Kranjska vredno zastopana pri razstavi.

Ker Tržaška razstava meri na to, da se ukrepi ne le napredek in zdanji sijajni stan narodnega obrtstva, in njiju sorodnost in odličnosti drugim deželam nasproti pokaže, temveč tudi teži za smotrom, da bi se pospešilo izvažanje obrtnih proizvodov, zato bi se ne smeli pogrešati pri razstavi proizvodi, o katerih nij dvojiti, da smejo tekrovati z drugimi in da so za izvožnjo.

Po pravilih se ima oglašati pri trgovinske in obrtne zbornici kot podružničnemu odboru v Ljubljani do 15. dne januarja 1882. l.

Oglasnice se dobivajo pri podpisanem odboru, kateri jih na željo pošilja po pošti, in na ustna in pismena vprašanja drage volje odgovarja.

Podružnični odbor je uverjen, da bode Tržaška razstava jasna slika vseh za tekovanje in izvožnjo sposobnih proizvodov Kranjske, ako bodo vsi krogi, katerih se tiče stvar, skrbeli, da bode pri razstavi primerno zastopana Kranjska.

V Ljubljani 22. dne decembra 1881. l. Trgovinska in obrtna zbornica Kranjska, kot podružnični odbor Tržaške razstave:

Josip Kušar,
predsednik.

Otomar Bamberg, Venceslav Goll, dr. Ludovik Haberer, R. Kastelic, Karol Luckmann, Karol Neweklovsky, Mihael Pakič, Vaso Pe-

premišljenem ognji pomeril v ogromno maso zverine in ustrelil . . . Strel odmeval je zamolklo po dobovem gozdu in takoj zamrl v bolestnem, jarostnem rujoventi ranjene zverine . . . V nekotih skokih bil je uže pri meni; stresel sem se nehote od strašnega pogleda razdivjane živali; iz desnega boka lila jej je kri ter rudečila mlado, pomladno travo . . . Priložil sem zopet in spustil po tigru, jednega za drugim, štiri strele . . . Zastokal je zamolklo, krčevito skočil po konci in se težko zvalil na travo. Z nekako onemoglo besnostjo kopal je s tacami zemljo in strašno pokal s svojimi krepkimi zobmi; iz ust tiščala mu je krvava pena; s silnim hripenjem vrgel se je nazadnje na hrbet, se parkrat preobrnil, stresnil s svojimi oslabelimi tacami in — se stegnil . . . Zlezla sva z dobov: tiger bil je uže mrtev . . .

Kmetov.

trčić, Josip F. Seunig, Franjo Ksav. Souvan, Franjo Witschl, Karol baron Wurzbach in Emilij Ziakovski, odborniki; Ivan Murnik, poročevalec.

Listnica uredništva. G. F. Zeleznikar v Ljubljani. Vi ste nam poslali nekak popravek proti našemu uvodnemu članku od zadnje nedelje ter zahtevate, sklicevate se na §. 19 tiskovnega zakona, da bi mi ta literaren Vaš produkt tiskali v tem listu. Ob jednem nam s sodnijo grozite. Mi nekoliko poznamo tiskovni zakon in prav nič se nijsmo ustrašili Vašega „popravka“ ali prav za prav „uvodnega članka“. Ker bode pa pred krvavo sodnijo dokazati morali, da smo se mi branili sprejeti Vaš spis, zagotavljamo Vam na tem mestu jedenkrat za vselej, da Vaš popravek v tem listu belega dne nikdar zagledal ne bode!

A. Vadnal v Borovnici. Vi se tudi sklicujete na tiskovni zakon. Da mora §. 19 uže vsakemu za sedlo služiti. Kolikor mi društveni zakon poznamo, opravičen je društvo na zunaj samo predsednik zastopati. Vi ste se podpisali za „odbornika borovniškega bralnega društva“. Vidite, zategadelj počakali bode, da se oglasi predsednik in da se nam sploh pošlje popravek, o katerem bode vedeli, da ga je izdalo vodstvo društva. Posamezni odborniki pa nijnajo nikake pravice v društvenem imenu časopise polniti, ter s tiskovnim zakonom krog sebe sekati!

SPOMENIŠNO.

Gospodu **Fr. Zeleznikarju**, krojaču v Ljubljani, v odgovor na njegovo „Poslano“ v „Slovenci“ št. 140.

Ker Vam „furor Parisien“ ne daje miru in je zdaj še neko pisateljsko žilico pri Vas izbudil, da v svojem „Poslanem“ recte „Neslanem“ podpisane osobno brez uzroka napadate in stvari tako zavijate, da jih najbrž sami verjamete, prisiljeni smo, ne zaradi Vaše neznatne osobice, temveč zaradi Vašega denunciranja Vam nekoliko posvetiti, s pristavkom, da je pripravljeno še nekoliko tehtnejšega gradiva, ako Vam naslednje ne bi zadostovalo in da si bode vedeli mir napraviti pred Vami na vsak način. Sodbo o Vašej besnosti izrekel je nedeljski shod obrtnikov dovolj jasno, vprašamo Vas le, če se Vam nij mešalo, ko ste v dvorani obrtnike, ki so bili osnovevalci društva in o katerih ste vedeli, da za gospoda Horaka glasujejo, hoteli iz dvorane izgnati in rekli, da jih ne poznate? Mari je bilo v Vaših možganih vse v redu, da ste se Vi smatrali kot osnovevalni odbor, mej tem, ko je bila večina onega odbora na našej strani? Mari ste pozabili, da, ko so se „pri kroni“ obrtniki volili, pri katerih bi se imeli udje vpisavati, in Vas nobeden omenil nij, ste K. rekli, naj še Vas zapiše, kar je Vam storil, vedoč, da izvoljenim bitj je Vaša največja sreča. Kako morete tedaj še zdaj trditi, da je neka stranka delala brez vednosti odbora! Menda se Vam še zdaj meša!

Pravite, da narodnih mož nijste žalili! Kako da imate o tej zadevi tako kratke misli, mej tem, ko se za L. Sch. veste do zadnje besedice spominati, kar je baje pred 5. leti govoril in kar ste prav farizejsko zavili.

Mari je to denunciranje javna zahvala za materijalno podporo, katero ste od L. Sch. vzeli?

Nij bil dné 8. decembra t. l. shod kakih 50 obrtnikov v pisarni pomočnega društva? Mari se nij tam v navzočnosti vseh 5 udov onega odbora, ki je pravila predlagal, sklenilo, da ima vstop k zboru vsak obrtnik brez vstopnice, in Vi ste onim vstop branili, katerih Vi povabili nijste?

Nij bil li pri onem pogovoru postavljen narodnjak gospod Horak za kandidata predsednikom zadruge? Nijste Vi, ko ste videli, da je za Vas vse izgubljeno, javno prosili gospoda Horaka, naj prevzame ta posel, in obetali, da ga bode podpirali?

Potrebujete prič? Drugi dan uže in do nedelje obletavali ste pa vse mesto, hujskali zoper gospoda Horaka, podpisavali neko nezaupnico in priporočevali za predsednika zadruge g. Hoffmanna! Kako se vender stvar ujema! Kaj?

Kje ste vender pozabili takrat svojo narodnost? Veste, kako rečemo po domače človeku, ki tako dela? Figa-mož! Vsej Vašej ljubezni do naroda, katero ste oznanjali, ste pa konec napravili v Gradci, kjer ste se javno izustili: „Die frühere deutsche Handels- und Gewerbekammer hat für das Volk nichts getan, die jetzige slovenische aber ist unfähig etwas zu thun“.

Mari je kdo izmed nas šel grdit domačine mej tujce?

In Vi si dajete sposobnost soditi o našem narodnem značaju! Kar je pa K. delavce učil, Vas jako malo briga; od Vas se gotovo ne bodo naučili ničesar, zakaj, uže veste.

Da je K. v „Bierhalle“ protinarodno govoril, je gola laž. Omenil je le, da se obrtniki brez ozira na narodnost v obrtniških vprašanjih, katera on ne smatra za politična, lahko zedinijo. Potrebujete prič?

Ako bi pa res bilo, da na narod hujskal, zakaj nijste ugovarjali, temveč po končanem govoru K. roko podali, rekoč: Izvrstno ste govorili, meni prav iz srca! Potrebujete prič?

Omenjate tudi gospoda Žužeka, kar k stvari ne pripada.

Omenili bodemo torej tudi nekaj, kar Vas bo de v drugem oziru pri onih, kateri Vaš še ne poznajo, nekoliko osvetilo.

Pred malo časa šel je pošten obrtnik P. mimo Vaše prodajalnice s svojimi otroci, in ker je ravno k molitvi zvonilo, s klobukom v roki. Nijste Vi moža ustavili in ga vprašali, komu se je odkril? Mari ga niste na njegov odgovor: „Višjemu“, v pričo njegovih otrok zasmehovali, češ, naj ne bo neumen in naj se le tistemu odkriva, kdor mu kaj dá. Ako se Vam ne meša, je-li mogoča večja surovost?

Kar pa očitane B. Sch., je laž, in kvasili ste uže jedenkrat prej v „Slovenci“. Na odgovor le to, da tako duševno revše malo briga, kaj počenjajo ljudje, katerim je narod skazal častno zaupanje.

Mari je to denunciranje tudi javna zahvala za materijalno podporo, katero ste tudi od B. Sch. vzeli?

Ne spakujmo se nemški, pravite, to je najbolj zoprno. Ste pozabili krohoten smeh, ki ga je vzbudil Vaš nemški govor v pomočnem društvu in na Dunaji pri obrtnem shodu, ko ste pričeli: „Ich kome von ein Land, dort ist eine Stadt, in der Mitte steht ein Wasser, neben dem Wasser liegt ein Berg, auf dem Berge aber Galgenkandidaten“ itd., da Vas je neki nemški profesor potem sramote rešil.

Furor Parisien! Maslo se topi!

M. K. L. Sch. B. Sch.

Za trganjem po udih in na čutnicah bolehaajočim! Uže večkrat smo omenili na tem mestu flujida proti trganju po udih, katerega izdeluje g. Fran Kvizda, c. kr. dvorni založnik in okrožni lekar v Korneuburgu. Kakor vedno dohajajoči atesti kažejo, je ta preparat gotovo uspešno sredstvo proti trganju po udih in proti revmatizmu. Zaradi mnogih in istinito iznenadnih uspehov, ki so se dosegli s Kvizdovim flujidom proti trganju po udih, povprašuje se tako zelo po njem, da je moral g. Kvizda zalogo svojega preparata zdatno pomnožiti in se zdaj dobi v vseh lekarnah Avstro-Ogrske. (666—1)

PETER THOMANN

priporoča iz svoje zaloge (740)

nagrobne spomenike

od 5 gld. više za vsako ceno.

V zimskem času prodajajo se spomeniki za 30% ceneje, kakor v letnem času.

Tirolsko vino

liter 28 kr. (738—2)

pri „Raci“ v Šiški.

Gospodinja,

ki dobro ume mlekarstvo in vzgajanje telet in je uže služila v kakej graščinski pristavi ter je slovensčine in nemščine zmožna, se takoj sprejme. Ponudbe naj se pošiljajo v Müllerjev anoncen-bureau v Ljubljani. (737—3)

Umetne (595—18)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškanskem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulozidu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, v L. nadstropji.

Prihodnje srečanje dne 2. januarja 1882.

Glavni dobitek

Samo 2 gold.

gold. 30.000 a. v.

kot naplačilo in dobi se

Najmanjši dobitek 30 gld.

Vsako leto 3 srečanja.

prejemni list

Kupec igra uže po vplačtvi prvega obroka à 2 gld. pri vseh dobitkih.

za

Glavni dobitek ljubljanskih srečk, katerega

LJUBLJANSKO srečko.

prejemni list

je naša menjalnica prodala, izreban je bil dne 2. aprila 1880 s 35.000 gld. in dne 2. januarja 1881 s 30.000 gld. (697—5)

Ostali znesek se plača v 12 obrokih à 2 gold.

Srečke proti kasi à 24 gld.

Wechslergeschäft der Administration des

WIEN, „MERCUR“ CH. COHN, Wollzeile 10 u. 13.

Gosp. **G. Piccoli**, lekar v Ljubljani!

Prosim Vas uljudno, da mi zopet pošljete 24 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Slednjo pošiljatev sem uže mej razne bolnike v svojej župniji razdelil in vpliv je bil vedno izvrsten.

V Fianoni, Istra, 22. avg. 1881.

Spoštovanjem

Anton Vlašič, župnik-kanonik.

Znamenito!

Prosim ljudno, pošljite mi 30 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Zahvaliti se imam le Bogu in Vam, da sem se iznebil migräne, katera me je leta in leta nadlegovala.

V Zenku, Hrvatska, 17. sept. 1881.

Spoštovanjem

Angelika Kling, uradniška vdova.

(598—5)

Naroča naj se pri izdelatelji: **Gabrijel Piccoli**, lekar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti. Naročila se promptno proti povzetju efektuirajo.

Znamenito!

Tu je na mestu: „Čast zaslugam“! Večkrat sem rabil Vašo odlično

Franzevo esenco,

mnogim bolnikom sem jo nasvetoval in dober uspeh nij izostal.

V Chersanu, Istra, 27. jun. 1881.

Spoštovanjem

Anton Lupetina, župnik-dekan.

Tintura Rhei Composita vulgo Franzeva esenca, izdelana po G. Piccoliji, lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti, iz vegetabilnih substancij sestavljena, s katero so si uže mnogi tisoči k zdravju pripomogli, kakor se razvidi iz pisem, ki dohajajo izdelatelju. Ona ozdravlja želodčne bolezni in na spodnjem telesu, klanje, krča, gastrično mrzlico, zaprtje, hemeroidje, rumenico itd., ki je lahko smrtonosna, če se za časa ne kurira.

Cena steklenici 10 kr. a. v.

Mnogo let uže skušano izvrstno sredstvo proti trganju po udih, revmatizmu in bolečinam v čutnicah

je **flujid proti trganju po udih,**

FRANA IV. KVIZDE,

ces. kralj. dvornega založnika in okrožnega lekarja v Korneuburgu,

in pokaže se tudi izvrstno pri zvitji, otrplosti kit, pri zalitji krvi, zmečkanji, občutljivosti kože, dalje pri krajevnem krči (krč v mečah), bolečinah v čutnicah, oteklini, ki nastane po dolgo ležečih obvezah, osebno za krepljenje pred in zopetno ojačenje po prestanih velikih trpežih, dolgem potovanji itd., kakor tudi v velikej starosti pri nastopivšej slabosti.

Pravo se dobi:

v Ljubljani: Viljem Mayer, lekar; G. Piccoli, lekar; Josip Svoboda, lekar; J. Trnkoczy, lekar; H. L. Wenzel. — V Škofjeji Loki: C. Fabiani, lekar. — V Celji: A. Baumbachovi dediči, lekarna; J. Kupferschmied, lekar. — V Kranju: Karol Šavnik, lekar. — V Trziči: Oton Maly, lekar.

Glavna zaloga: **Okrožna lekarna v Korneuburgu.**

Cena jedne steklenici: 1 gld. a. v. (665—2)

Razen tega so v skoro vseh lekarnah v kronovinah zaloge, katere se bodo naznanjale v provincijalnih listih.

Hitro razširjenje ognja pri požaru

more se zabraniti le s takozvanimi

ekstinkterji

(samostojno delujočimi ogenjgasečimi aparati).

Kakor je v 19. dan t. m. vršča se poskušnja na dvorišču c. kr. tovarne za tabak dokazala, ne more se les itd., kateri se je pogasil s tem aparatom, tako kmalu in lahko se zopet vneti. Te tako praktične in vsakemu rabljive aparate priporoča po fabriških cenah

prodajalnica železarine

IV. NEP. ACHTSCHINA,

prej. Sp. Pesslack,

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah št. 8.

Kot praktična

darila za božič in novo leto

priporočam veliko zalogo

drsalio

po nizkih cenah. (734—1)

Razglas
hranilnice in zastavljavnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bo zarad sklepanja računov za II. semester 1881

od 1. do 15. januarja 1882

in urad zastavljavnice

od 27. decembra 1881 do 16. januarja 1882

zaprt.

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljavnice.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1881. (707—2)